

(ร่าง) แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานขอความอนุเคราะห์หน่วยงานพิจารณา (ร่าง) แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)

ท่านสามารถตรวจสอบรายละเอียดเพื่อยืนยันหรือปรับแก้ไขเพิ่มเติม เช่น รายการกิจกรรม/กรอบเวลา/ตัวชี้วัด/ความสอดคล้องฯ ได้ตามลิงค์ <https://drive.google.com/drive/folders/1De-Jzw2pobUIWMWtXh0GuVL5EYTGAAtMG>

โดย สป.พ.น. ได้รวบรวมประเด็นในแผนปฏิบัติการฯ ที่กระทรวงพลังงานรับผิดชอบทั้งหมด 14 หัวข้อ และระบุกรม/กอง ที่อาจมีความเกี่ยวข้อง (ท่านสามารถพิจารณาหัวข้ออื่น ๆ เพิ่มเติมได้ หากมีภารกิจเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของท่าน และปรับข้อความ หากมีข้อแก้ไข เพื่อความถูกต้องครบถ้วน) ดังนี้

หัวข้อที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3.2 แผนปฏิบัติการด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม			
1	การพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	1.9 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และเสนอร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการ เกี่ยวกับการจัดการขยะและกากของเสีย อุตสาหกรรม (หน้า 103)	พพ.
		1.12 (ใหม่) พัฒนามาตรการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (eco-friendly) ในกลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการ (หน้า 105)	พพ.
2	กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนา ศักยภาพชุมชน	2.1 จัดให้มีการหารือและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ทั้งในรูปแบบออนไลน์และในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยดำเนินการตั้งแต่ขั้นการกำหนดนโยบาย ก่อนเข้าไปดำเนินโครงการใด ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีบทบาทในการกำหนดรูปแบบการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ รวมถึงการพิจารณากำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดโครงการเพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งภายใต้กฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายอื่น ๆ (หน้า 106)	กศร. สป.พ.น. ชธ.

หัวข้อที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		<p>2.3 เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่และชุมชนที่ดำเนินการ ทั้งก่อน ดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังจบโครงการ โดยให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง ทั้งช่องทาง offline และ online*</p> <p>(หน้า 108)</p>	<p>ชธ.</p>
		<p>2.4 ร่วมกันจัดทำคู่มือส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลแก่ประชาชน เพื่อให้ทราบถึงการเข้าถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดย สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งให้ ความรู้เกี่ยวกับช่องทางการขอรับบริการ และการเยียวยา โดย การบูรณาการองค์ความรู้ของทุกภาคส่วน ดำเนินการปรับปรุงให้ คู่มือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายอยู่เสมอ และ เผยแพร่ในวงกว้าง*</p> <p>(หน้า 109)</p>	<p>กศร. สป.พณ. ชธ.</p>
3	การประเมินผล ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ	<p>3.1 ทบทวนและพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ และกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนในขั้นตอนการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม/ สุขภาพ ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นไปตามกฎหมาย จรรยาบรรณ และแนวทางการปฏิบัติที่ดีโดยเคร่งครัด ผ่านการมี ส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยผู้จัดทำ รายงานประเมินผลต้องมีความเชี่ยวชาญ ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องล่วงหน้า เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมีเวลาเพียงพอในการทำ ความเข้าใจกับข้อเสนอต่าง ๆ และเตรียมข้อเสนอแนะของ ตน ทำการเปิดเผยรายงานการประเมินผลกระทบ ซึ่งต้องเป็นไป ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ เกิดขึ้น ให้เข้าถึงได้สะดวก และโดยง่าย ในกรณีที่มีผู้มีส่วนได้เสีย เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ควรมีการจัดทำคำแปลเป็นภาษาท้องถิ่นและมีการ สื่อสารในลักษณะที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่าง แท้จริง*</p> <p>(หน้า 112)</p>	<p>ชธ.</p>

หัวข้อที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		<p>3.2 กำหนดให้มีการติดตาม ตรวจสอบภายหลังการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันและควบคุมไม่ให้ภาคธุรกิจละเมิดสิทธิต่าง ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติ/อนุญาตโครงการแล้ว รวมถึงเพื่อแก้ไขผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยพิจารณาเพิ่มอำนาจแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการติดตามตรวจสอบ และให้การจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถกำกับดูแลให้ข้อเสนอแนะถูกนำมาปรับใช้อย่างจริงจังได้*</p> <p>(หน้า 113)</p>	ชธ.
		<p>3.4 เสริมสร้างกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ในปัจจุบันให้เข้มแข็งขึ้น โดยเฉพาะในบริบทของโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ และโครงการที่มีความเสี่ยงสูง อาทิ โครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานเมืองแร่ และพลังงาน เป็นต้น รวมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดทำมาตรการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านภาคบังคับ</p> <p>(หน้า 116)</p>	ชธ.
		<p>3.5 (ใหม่) กำหนดแนวทางกระจายอำนาจการพิจารณาการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ไปยังระดับจังหวัด และท้องถิ่น</p> <p>(หน้า 117)</p>	กศร. สป.พน. ชธ.
5	อากาศที่ดีและการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ	<p>5.3 (ใหม่) พิจารณาจัดทำกฎหมาย กฎระเบียบ นโยบาย หรือ มาตรการส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งปลอดคาร์บอน ยานยนต์ไร้มลพิษและมาตรฐานเชื้อเพลิงคาร์บอนต่ำ</p> <p>(หน้า 124)</p>	สนพ. ธพ.
6	ขยะและกากของเสียอุตสาหกรรม	<p>6.3 (ใหม่) จัดทำหรือปรับปรุงประสิทธิภาพกฎหมาย และนโยบายเพื่อกำหนดความรับผิดชอบ (ตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย) สำหรับการทำความสะอาดและฟื้นฟูพื้นที่ที่มีการปนเปื้อน รวมถึงการจัดการแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว</p> <p>(หน้า 127)</p>	สนพ.

หัวข้อที่	ประเด็น	ข้อเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
11	การเยียวยา	11.2 วางแผนการเยียวยาตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนโครงการเพื่อกำหนดงบประมาณเยียวยาสำหรับโครงการแต่ต้น โดยให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวได้ (หน้า 140)	กศร. สป.พ.น. ชธ.
3.4 แผนปฏิบัติการด้านการลงทุนระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติ			
6	การส่งเสริมการลงทุน	6.2 กำหนดให้มีการศึกษา ประเมินความเสี่ยง และผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ หรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงกรณีที่มีการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อจัดทำโครงการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะที่เป็นหน้าที่ของรัฐ รวมถึงกรณีที่รัฐมอบหมายหน้าที่ให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดทำโครงการดังกล่าวแทน (หน้า 211)	ชธ.
7	กลไกการป้องกัน	7.1 จัดทำมาตรการเพื่อเตรียมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจข้ามพรมแดน เช่น มีแผนฝึกซ้อมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจกับชาวบ้านหรือมีการแจ้งเตือนและป้องกันที่มีประสิทธิภาพเมื่อกิจกรรมทางธุรกิจก่อให้เกิดผลกระทบทางอากาศทางน้ำ หรือการรั่วไหลจากสารเคมี เป็นต้น* (หน้า 212)	ชธ.